

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26CoCsp/2/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120202089
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Slováčková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2120202089.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Slováčkovej a sudcov JUDr. Ľuboslavy Vankovej a Mgr. Jozefa Mačaja v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154, Mýtňa 48, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, zastúpeného advokátom: JUDr. Ján Šoltés, Mýtňa 48, P.O.BOX 205, Bratislava, proti žalovanému: G. G., nar. XX. W. XXXX, trvale pobytom F. XXXX/X, T., zastúpenému advokátom: JUDr. Peter Vachan, P. Mudroňa 1191/5, 010 01 Žilina, o zaplatenie sumy 3.380,73 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trnava z 12. novembra 2020 č.k. 11Csp/14/2020-143, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti (výrok II. a IV.) **p o t v r d z u j e .**
- II. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie konanie sa v časti o zaplatenie sumy 336,97 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 170,07 eura od 26. júla 2017 do zaplatenia, zo sumy 83,45 eura od 14. januára 2020 do zaplatenia a zo sumy 83,45 eura od 22. januára 2020 do zaplatenia zastavil (výrok I.); žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.194,41 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 101,03 eura od 21. februára 2018 do zaplatenia, zo sumy 126,02 eura od 21. marca 2018 do zaplatenia, zo sumy 126,02 eura od 21. apríla 2018 do zaplatenia, zo sumy 126,02 eura od 21. mája 2018 do zaplatenia, zo sumy 126,02 eura od 21. júna 2018 do zaplatenia, zo sumy 126,02 eura od 21. júla 2018 do zaplatenia, zo sumy 126,02 eura od 21. augusta 2018 do zaplatenia, zo sumy 126,02 eura od 21. septembra 2018 do zaplatenia, zo sumy 126,02 eura od 21. októbra 10.2018 do zaplatenia, zo sumy 85,22 eura od 21. novembra 2018 do zaplatenia, a to všetko v pravidelných mesačných splátkach vo výške 100,- eur splatných vždy do 28. dňa v mesiaci s účinnosťou od mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti rozsudku s tým, že v prípade omeškania sa s plnením čo i len jednej splátky stane sa splatným celý dlh (výrok II.); vo zvyšku žalobu zamietol (výrok III.); žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 30 % (výrok IV.). Svoje rozhodnutie odôvodnil právne ustanovením § 488, § 489, § 494, § 52 ods. 1 a 2, § 53 ods. 9, § 524 ods. 1 a 2, § 565 z.č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), § 497 z.č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník ďalej len „ObZ“), § 1 ods. 2 z.č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, § 2 písm. d), g), h) a i), § 2 ods. 2 písm. f) a k), § 11 ods. 1 písm. b), § 11 ods. 2, § 7 ods. 1, 2 ZoSÚ, § 92 ods. 8 z.č. 483/2001 Z.z. o bankách (ďalej len „ZoB“). Vecne dôvodil, že medzi stranami sporu nebolo sporným, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola dňa 3. augusta 2015 uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 5.000,- eur, na ktorý žalovaný zaplatil celkom sumu 3.805,59 eur. Sporným zostalo, akým spôsobom bola overená bonita žalovaného, či bolo žalovanému doručené oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru z 20.

júla 2017, ako aj aktívna legitimácia súčasného žalobcu. Právny vzťah založený predmetnou úverovou zmluvou je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka, ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru, keďže právny predchodca žalobcu pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako veriteľ a žalovaný ako spotrebiteľ. Právny predchodca žalobcu a žalovaný uzavreli zmluvu o úvere, ktorá má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere a na základe uzavretej zmluvy právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému spotrebiteľský úver a žalovaný sa zaviazal vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Dôvodil, že pri skúmaní obsahových náležitostí zmluvy dospel k záveru, že nie je v zmluve správne uvedený údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, keďže tento je uvedený vo výške 8.817,84 eur, avšak správne by mal byť 9.073,44 eur. Taktiež zmluva neobsahuje všetky predpoklady použité na výpočet RPMN, neobsahuje ani riadne správne uvedenú RPMN, keď tento údaj je uvedený vo výške 23,06 %, správna hodnota je 24,91%. Zmluva neobsahuje ani dobu trvania zmluvy, ani termín konečnej splatnosti, keď doba trvania je uvedená spôsobom do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa tejto zmluvy, čo nie je naplnením zákonného ustanovenia a taktiež termín konečnej splatnosti je určený iba mesiacom a rokom. Vzhľadom na tieto chýbajúce zákonom požadované údaje sa spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Zároveň súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca nepreukázal, že veriteľ pri podpise úveru konal s odbornou starostlivosťou. Veriteľ posudzoval schopnosť žalovaného splácať úver bez riadnych údajov o jeho výdavkoch a bez dokladov o nich a najmä bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch, čím hrubým spôsobom porušil svoje povinnosti a preto sa úver taktiež považuje za bezúročný a bez poplatkov a zároveň veriteľ nebol oprávnený vyžadovať od žalovaného jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Súd prvej inštancie tak dospel k záveru, že žalobca nemal nárok na zaplatenie úroku z úveru, poplatkov za poistenie, ani žiadnych iných poplatkov, ale má nárok len na vrátenie poskytnutej sumy úveru po odrátaní plnenia zo strany žalovaného, pričom všetky platby žalovaného bolo potrebné započítať výlučne na istinu úveru. Zároveň súd prvej inštancie dodal, že keďže žalovaný doručenie oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru poprel, pričom žalobca jeho doručenie žalovanému nepreukázal, nebolo možné dospieť k záveru, že došlo k predčasnemu zosplateniu úveru, keďže nedoručením oznámenia žalovanému nenastali jeho účinky v danom čase. Predčasné zosplatenie úveru je však najmä vylúčené s prihliadnutím na § 11 ods. 2 ZoSÚ a preto k mimoriadnemu zosplateniu nemohlo dôjsť. Žalobca teda nebol oprávnený úver mimoriadne zosplatiť a ani tak účinne neurobil a skoršia splatnosť úveru ku dňu 20. novembra 2018 nastala z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a z dôvodu potreby celú splátku považovať za splátku istiny. Spotrebiteľ je povinný uhrádzať dojednané splátky v dohodnutých lehotách splatnosti, avšak nakoľko je povinný uhradiť iba istinu, je povinný uhrádzať splátky len do doby, kedy by dosiahol poskytnutú peňažnú sumu, teda sa skracuje konečná splatnosť úveru. Splatnosť celého úveru už nastala a preto súd vo výroku II. zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi zostávajúcu nevrátenú splatnú istinu úveru vo výške 1.194,41 eur a rovnako zaviazal žalovaného i na zaplatenie úrokov z omeškania, keď žalovaný sa dostal do omeškania so zaplatením jednotlivých splátok istiny v nasledujúci deň po ich splatnosti. Vzhľadom na výšku istiny s príslušenstvom, ku ktorej zaplateniu zaviazal súd žalovaného s prihliadnutím na jeho finančné možnosti, vyplývajúce z výsledku elektronickej lustrácie v Sociálnej poisťovni a z výsluchu žalovaného, súd povolil splácanie dlhu v splátkach vo výške 100,- eur mesačne so splatnosťou do 28. dňa v mesiaci. Dodal, že skutočnosť, že nastala konečná splatnosť úveru, je možné považovať na prospech žalovaného, pretože týmto rozhodnutím bude vysporiadaný celý úverový vzťah a zároveň je povinný úver dosplácať pri nižšej výške splátky 100,- eur oproti 126,02 eur mesačne. Zároveň súd prvej inštancie uviedol, že sa nestotožnil s argumentáciou žalovaného, že žalobca nie je v konaní aktívne legitimovaný z dôvodu neplatného postúpenia pohľadávky. Mal za to, že došlo k platnému postúpeniu pohľadávky, keď spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., IČO: 35 923 130 do svojho zániku nebola bankou, ale podnikala v predmete činnosti poskytovanie úverov z vlastných peňažných zdrojov nebankovým spôsobom. Ak by však aj bolo použitie § 92 ods. 8 ZoB dôvodné mal za to, že podmienky v ňom uvedené boli dodržané. Zákonnými podmienkami platného postúpenia pohľadávky je omeškanie klienta so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči banke v trvaní dlhšie ako 90 kalendárnych dní potom, čo bol písomne vyzvaný bankou na plnenie, pričom tieto musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Výzva na zaplatenie žalovanej sumy bola doručená žalovanému 1. apríla 2020, teda došlo k výzve v priebehu tohto konania, pričom žalovaný je zastúpený zástupcom a v následku omeškania žalovaného so splnením čo i len časti peňažného záväzku voči banke v trvaní dlhšie ako 90 kalendárnych dní po doručení žaloby si bol nepochybne vedomý už v čase písania vyjadrenia k žalobe 9. apríla 2020. Zároveň bola aj zachovaná lehota 90 dní, keďže k postúpeniu pohľadávky došlo ku dňu 21. augusta 2020, teda až po uplynutí 90 dní od doručenia žaloby žalovanému dňa 1. apríla

2020. O trovách konania rozhodol tak, že v konaní v prevažnej miere úspešnému žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 30% podľa pomeru úspechu vo veci.

2. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie a to voči výroku II. a IV. podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Dôvodil, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Mal za to, že nesprávne skutkové vyústenia vyústili do nesprávneho právneho posúdenia v časti, keď konajúci súd mal preukázané splnenie podmienok pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 ZoB a teda mal preukázanú aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu v danom konaní. Dodal, že súd správne vyhodnotil zmluvu o úvere za bezúročnú a bez poplatkov, avšak aj z dôvodov, že žalobca nekonal s odbornou starostlivosťou a neposúdil schopnosť žalovaného splácať úver bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa a z dikcie tohto ustanovenia okrem bezúročnosti a bezpoplatkovosti vyplýva pre veriteľa ďalšia sankcia, v zmysle ktorej veriteľ nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V tejto časti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline zo dňa 16. mája 2017 sp. zn. 11Co/117/2017, z ktorého vyplýva, že aj v prípade omeškania dlžníka nedôjde k zosplatneniu celého dlhu a dlžníkovi aj pri jeho omeškaní zostáva zachovaná možnosť splácať úver v dohodnutých splátkach. Taktiež poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky z 26. februára 2017 sp. zn. III.ÚS 4129/18. Namietal, že keďže veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou, nie je oprávnený požadovať jednorazové splatenie dlhu a preto vyhlásenie mimoriadnej splatnosti je potrebné považovať za neplatné, čo má za následok nepreukázanie výzvy v zmysle § 92 ods. 8 ZoB a keďže ku dňu postúpenia pohľadávky z 21. augusta 2020 nenastala ešte konečná splatnosť úveru, a vyhlásenie mimoriadnej splatnosti pre nekonanie s odbornou starostlivosťou je potrebné považovať za neplatné, došlo k postúpeniu tzv. nesplateného živého úveru, čo je v rozpore s § 92 ods. 8 ZoB. Poukázal ďalej na znenie § 92 ods. 8 ZoB a uviedol, že z dikcie daného ustanovenia čo zákonodarca zdôraznil slovami „ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky“ jednoznačne vyplýva, že toto ustanovenie sa vzťahuje výlučne na banku. Predžalobnú upomienku a oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti vypracovala obchodná spoločnosť Consumer Finance Holding, ktorá v tom čase bola nebankovým subjektom a teda sa na ňu nevzťahovalo ustanovenie o bankách. Od 1. januára 2018 sa právnym nástupcom zaniknutej spoločnosti stala Všeobecná úverová banka, ktorá je povinná pri výkone svojej činnosti postupovať obozretné a podľa názoru žalovaného splnenie, resp. nesplnenie podmienok pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti nebankového subjektu v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 OZ nemožno stotožňovať so splnením resp. nesplnením povinnosti banky alebo pobočky zahraničnej banky, postupovať v zmysle § 92 ods. 8 ZoB. Žalovaný v rámci prostriedkov procesnej obrany uvádza, že za výzvu v zmysle § 92 ods. 8 ZoB nemožno považovať predžalobnú upomienku a tiež ani oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, tieto dokumenty sa vzťahujú na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 OZ a nie na ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB. Taktiež je potrebné zdôrazniť, že pohľadávku postúpila až Všeobecná úverová banka, a.s. ako právny nástupca obchodnej spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s. a preto je potrebné predložiť výzvu v zmysle § 92 ods. 8 ZoB vystavenú Všeobecnou úverovou bankou. Podľa názoru žalovaného je právne irelevantné, že doručením žaloby žalovanému dňa 1. apríla 2020 bolo preukázané doručenie predžalobnej upomienky z 26. mája 2017, ktorú podľa názoru súdu je možné považovať za výzvu v zmysle § 92 ods. 8 ZoB. Predžalobná upomienka z 26. mája 2017 je neplatný právny úkon, pretože právny predchodca žalobcu obchodná spoločnosť Consumer Finance Holding nekonal s odbornou starostlivosťou v zmysle § 7 z.č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ZoSÚ) a nejde o výzvu v zmysle § 92 ods. 8 ZoB. Podľa názoru žalovaného za výzvu v zmysle § 92 ods. 8 ZoB nemožno považovať výzvu pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti ani oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, keďže neobsahujú upozornenie na postup v zmysle § 92 ods. 8 ZoB, čo potvrdzuje rozsudok Krajského súdu Košice z 21. mája 2020 sp. zn. 1Co/301/2019, v zmysle ktorého podmienky podľa § 92 ods. 8 vety prvej ZoB za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie. Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor s § 39 OZ. Za výzvu podľa § 92 ods. 8 ZoB nie je možné považovať výzvu na úhradu dlžnej sumy, resp. upozornenie na možné zosplatnenie vyhlásením mimoriadnej splatnosti pokiaľ sa vo výzve neodkazuje na postup podľa § 92 ods. 8 ZoB. Spotrebiteľ totiž vo výzve musí byť upozornený nielen na omeškanie, ale aj na jeho následok, na vôľu banky postúpiť pohľadávku a na možnosť vrátiť postúpenie. Dodal, že žalobca nepreukázal, že by jeho právny predchodca postupoval v zmysle § 92 ods. 8 ZoB, keďže nepredložil výzvu a preto žalobca v danom konaní nemá aktívnu legitimáciu, na ktorú je konajúci súd povinný prihliadať ex offio. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej

časti zmenil a žalobu i v tejto časti zamietol a žalovanému priznal právo na náhradu trov konania v celom rozsahu.

3. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca. Uviedol, že námietka nedostatku aktívnej legitímácie je nedôvodná. Žalobca oznámenie o postúpení pohľadávky, ktoré bolo žalovanému zaslané na adresu F. XXXX/X, T. - H., ktorá je zároveň aj adresou jeho trvalého pobytu, doporučené dňa 26. augusta 2020, čo preukazuje predloženým podacím hárkom. Zároveň za účelom aktívnej legitímácie predložili súdu aj rámcovú zmluvu o postúpení pohľadávok spolu so žiadosťou o postúpenie a prevod zo dňa 7. augusta 2020 s identifikáciou postúpenej pohľadávky počas prebiehajúceho sporu. Predmetom žaloby je zaplatenie bankovej pohľadávky a preto za účelom preukázania aktívnej legitímácie predložili súdu aj výzvu ich právneho predchodcu z 26. mája 2017, ktorou preukazujú splnenie zákonných podmienok pre platné postúpenie v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách. To, že výzva z 26. mája 2017 bola zasielaná formou doporučenej poštovej zásielky preukázali predloženou doručenkou. Citoval § 92 ods. 8 veta prvá ZoB a zdôraznil, že právny predchodca dňa 26. mája 2017 vyzval žalovaného na zaplatenie peňažného záväzku titulom omeškaných nezaplatených úverových splátok, pre ktorých neplnenie právny predchodca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru. Napriek tejto výzve žalovaný svoj dlh nezaplatil a dostal sa do omeškania viac ako 90 kalendárnych dní. Zdôraznil, že žalovaná pohľadávka je primárne pohľadávkou nebankového subjektu, ktorej vlastníkom sa banka stala až následne v dôsledku zlúčenia subjektov. Žalovaná pohľadávka bola postúpená 21. augusta 2020, čo preukazujú predloženou žiadosťou o postúpenie a prevod, ako aj oznámením o postúpení pohľadávky. Samotná žaloba predstavuje výzvu na plnenie, od jej doručenia žalovanej do postúpenia pohľadávky uplynulo viac ako 90 kalendárnych dní, žalovaná bola a je v omeškaní so zaplatením žalovanej pohľadávky, čím boli splnené zákonné podmienky pre platné postúpenie. Navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť.

4. K vyjadreniu žalobcu sa vyjadril žalovaný, ktorý opakovane zdôraznil, že keďže veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou v zmysle § 7 ods. 1 ZoSÚ, má to za následok, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 OZ je potrebné považovať za neplatné, čo má za následok nepreukázanie výzvy v zmysle § 92 ods. 8 ZoB. Keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nenastala ešte konečná splatnosť úveru a vyhlásenie mimoriadnej splatnosti pre nekonanie s odbornou starostlivosťou, je potrebné ju považovať za neplatnú zo strany Všeobecnej úverovej banky. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu Žilina z 26. apríla 2018 sp. zn. 10Co/84/2018, na rozhodnutie Bankovej rady NBS z 27. novembra 2018 č. NBS 1-000-024-396, na rozhodnutie Krajského súdu Trenčín z 28. októbra 2020 sp. zn. 19CoCsp/28/2020 a opakovane navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a žalobu i v tej časti zamietol a žalovanému priznal 100% nárok na náhradu trov konania.

5. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 z.č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daný rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 381 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutom výroku II. a IV. vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 a 2 CSP).

6. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 11Csp/14/2020 je žaloba o zaplatenie sumy 3.380,73 s príslušenstvom titulom nevráteného úveru s príslušenstvom poskytnutého nebankovým subjektom Consumer Finance Holding a.s. žalovanému na základe Zmluvy o poskytnutí najľahšej pôžičky č. 6570503221 z 3. augusta 2015.

7. S prihliadnutím na obsah podaného odvolania, predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na uplatnenú odvolaciu argumentáciu žalovaného bolo posúdiť, či súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. b) CSP) a či rozhodnutie vychádza zo správneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/).

8. Podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (1). Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (2).

9. V konaní bolo pre rozhodnutie vo veci podstatným, či žalobca má aktívnu legitimáciu na vymáhanie v žalobe uplatnenej pohľadávky voči žalovanému. Z obsahu spisu vyplýva, že na základe Zmluvy o poskytnutí najľahšej pôžičky č. 6570503221 z 3. augusta 2015, právny predchodca žalobcu, veriteľ Consumer Finance Holding a.s. a žalovaný v postavení dlžníka podpísal zmluvu o poskytnutí najľahšej pôžičky, ktorej predmetom bolo poskytnutie v sume a mene a za podmienok dohodnutých v zmluve. Podľa čl. IV. bod 6 zmluvy o úvere dlžník prijal povinnosť za podmienok dohodnutých v zmluve poskytnutý úver splácať mesačne splátkami v súlade s úverovými podmienkami. Podľa zmluvy o úvere bola výška úveru, ktorú sa veriteľ zaviazal poskytnúť dlžníkovi 5.000,- eur, úver bol špecifikovaný ako bezúčelový spotrebiteľský, úroková sadzba uvedená v zmluve bola ročná fixná 23,06%, výška mesačnej splátky s poistením 120,02 eur, periodicita splátok istiny mesačne k 20. dňu v mesiaci, splatnosť prvej splátky 20. augusta 2015, počet splátok 72, konečná splatnosť úveru júl 2021. Consumer Finance Holding a.s., IČO: 35 923 130 zanikla na základe projektu rozdelenia zlúčením uzavretého dňa 11. decembra 2017 medzi spoločnosťami Consumer Finance Holding a.s. ako zanikajúcou spoločnosťou a Všeobecnou úverovou bankou a.s. a VÚB Leasing, a.s. ako nástupníckymi spoločnosťami. Následne v priebehu tohto konania došlo k postúpeniu pohľadávky k 21. augustu 2020 na Intrum Slovakia s.r.o.

10. Súd prvej inštancie postupoval správne, keď sa okrem skúmania náležitostí spotrebiteľského úveru (ktoré závery neboli zo žiadnej zo strán sporu odvolaním napadnuté) zaoberal i otázkou aktívnej vecnej legitimácie žalobcu.

11. Na to, aby sa niekto stal sporovou stranou (účastníkom konania), netreba, aby bol účastníkom hmotno-právneho vzťahu, o ktorý v konaní ide; stačí, ak podá žalobu (v takom prípade sa stáva žalobcom) alebo aby bola proti nemu podaná žaloba (v takom prípade sa stáva žalovaným). Či však bude žalobca v spore úspešný, závisí od toho, či je účastníkom hmotno-právneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jedna sporová strana subjektom práva a sporová strana na opačnej procesnej strane subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa v občianskom procesnom práve užíva pojem vecná legitimácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitimácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotno-právneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitimácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitimácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, o ktorú v konaní ide (por. rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3Cdo 192/2004).

12. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne považoval aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu za preukázanú. Za preukázané správne považoval splnenie zákonných podmienok pre postúpenie predmetnej pohľadávky ako pôvodného veriteľa Consumer Finance a.s. na Všeobecnú úverovú banku, teda na pôvodného žalobcu, tak i z pôvodného žalobcu na súčasného žalobcu Intrum Slovakia s.r.o. Správne vyhodnotil, že žalobca nebol oprávnený úver mimoriadne zosplatiť (§ 11 ods. 2 veta prvá ZoSÚ) a ani tak účinne neurobil, skoršia splatnosť nastala z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti k 20. novembru 2018, keď celé splátky je potrebné považovať za splátky istiny. Správne vyhodnotil, že žalovaný bol nepretržite v omeškaní so splnením svojho peňažného záväzku v trvaní dlhšie ako 90 dní po tom, čo bol bankou písomne vyzvaný na plnenie. Nepochybne takouto výzvou vyžadovanou § 92 ods. 8 ZoB je i žaloba a to najmä ak k postúpeniu pohľadávky dôjde v priebehu konania.

13. Odvolací súd nemal v tejto veci dôvod, pre ktorý by nemal súhlasiť s podstatou argumentácie použitej súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného postupu a rozhodnutia. Práve pre správnosť a objektívnu argumentačnú presvedčivosť takto súdom prvej inštancie predostretých dôvodov tak zásadne postačuje len konštatovanie správnosti dôvodov súdu prvej inštancie odvolacím súdom s odvolaním sa na ne (§ 387 ods. 2 CSP). Síce tu bol i nesúhlas žalovaného s takýmito dôvodmi, poňatými do odvolacích námietok, avšak odvolací súd má za to, že už sa s týmito námietkami totožnými s vyjadreniami žalovaného v priebehu konania prvoinštančný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku kvalifikovane vypořiadal.

14. Odvolací súd sa stotožňuje so súdom prvej inštancie zisteným skutkovým stavom pokiaľ ide o preukázané skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom uplatnených nárokov a nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových, či právnych záverov súdu prvej inštancie odchýliť. Na doplnenie len uvádza nižšie uvedené.

15. Podľa § 92 ods. 8 ZoB ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

16. Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu, alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

17. Prvé z citovaných ustanovení je práve oným ustanovením, o ktorého interpretáciu vedie odvolateľ spor. Druhé z zhora citovaných ustanovení (i ono popri spornom § 92 ods. 8 ZoB použité odvolacím súdom) je tým, cez prizmu ktorého je nutné posudzovať súladnosť súkromnoprávných dojednaní s právom, pričom v súvislostiach prejednávanej veci význam má len prvá z celkom troch skutkových podstát neplatnosti právnych úkonov definovaných týmto ustanovením (že právny úkon svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu), to že neplatnosť zakladá rozpor obsahu úkonu alebo jeho účelu s akýmkoľvek právnym predpisom so silou zákona (nielen s Občianskym zákonníkom, ktorého je ustanovenie o neplatnosti súčasťou) a do tretice i to, že ustanovenie § 39 O.z. je súčasťou rovnakého právneho predpisu ako zmluva zakladajúca nároky uplatňované žalobcom, odvolacím súdom ale považovaná za neplatnú (keď aj úpravu postúpenia pohľadávok obsahuje O.z. a to vo svojich ustanoveniach §§ 524 - 530).

18. Rozborom ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB treba dospieť k tomu, že celkom jednoznačne definuje podmienky, za akých možno, resp. nemožno postúpiť pohľadávku patriacu banke (ktorou sa v nasledovnom rozumie rovnako ako v zákone i pobočka zahraničnej banky) buď inej banke alebo aj subjektu, ktorý nie je bankou. Prvá veta ustanovenia definuje dve takéto podmienky (nad rámec písomnej formy zmluvy o postúpení a nepotrebnosti súhlasu klienta s takýmto krokom, ktoré predpokladá už § 524 ods. 1 OZ), z ktorých prvou je písomná výzva banky uvažujúcej o postúpení riadne nesplácanej úverovej pohľadávky klientovi, aby pohľadávku splnil a druhou nepretržite viac než 90 dní trvajúce omeškanie klienta so splnením čo i len časti jeho peňažného záväzku zodpovedajúceho pohľadávke banky. Druhá veta potom obsahuje úpravu situácie, v ktorej (napriek splneniu podmienok postúpenia) banka uplatniť právo pohľadávku postúpiť nebude môcť a to vtedy, ak klient ešte pred postúpením (tu rozumej v čase medzi splnením oboch podmienok podľa prvej vety § 92 ods. 8 ZoB a samotným pristúpením k uzavretiu postupovacej zmluvy) svoj omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva splní; okrem nej ale tiež prípad, v ktorom práve zmienené obmedzenie banky existovať nebude - vtedy, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku zákonom

trval kvalifikovaný čas presahujúci jeden rok. Ostatná (tretia) veta ustanovenia vymedzuje len povinnosť odovzdania postupníkom postupcovi aj dokumentácie preukazujúcej tzv. život právneho vzťahu (resp. pohľadávky) a úpravu týkajúcu sa samotného bankového tajomstva a jeho prelomenia (odvolateľom vzťahovaného na ustanovenie ako celok).

19. Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy je potom potrebné považovať v prejednávanej veci za najdôležitejšie práve to, že zadefinovanie v rámci bankového zákona podmienok, za ktorých môže banka pristúpiť k postúpeniu pohľadávky, je z povahy veci úpravou, ktorej zmyslom (účelom) je to, že bez splnenia takýchto podmienok k postúpeniu prísť nemôže (nesmie). Z pohľadu tolerovateľnosti správania sa subjektov nepochybne súkromnoprávneho vzťahu zmluvy o postúpení pohľadávky je preto rozhodujúce, že u jedného z týchto subjektov a to u postupcu treba usudzovať na existenciu zákonnej povinnosti správať sa určitým spôsobom - neplatí tu, že ho nemožno nútiť konať, čo zákon neukladá, ale je tu presný opak v podobe záujmu zákonodarcu na tom, aby sa konalo určitým zákonom predpokladaným spôsobom. Na druhej strane ak sa tak nespráva (zákonom výslovne ustanoveným spôsobom), takéto jeho konanie je potrebné vyhodnotiť ako zakázané a teda i odporujúce zákonu.

20. Ak zákonným dôsledkom rozporu právneho úkonu (a to bez ohľadu na to či ide o jeho obsah alebo o jeho účel) so zákonom je v sfére súkromného práva jeho neplatnosť, podľa názoru odvolacieho súdu neexistuje prakticky žiadny priestor pre inú interpretáciu, že podmienky podľa § 92 ods. 8 vety prvej ZoB, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 O.z.).

21. V danom prípade zo zisteného skutkového stavu bolo zrejmé, že žalobca dokázal, že v čase, keď mala byť pohľadávka už pôvodného žalobcu Všeobecnej úverovej banky voči žalovanému postúpená na súčasného žalobcu Intrum Slovakia s.r.o., boli tieto podmienky postúpenia splnené. Dokázanou je požiadavka 90-dňového omeškania, a dokázaným je, že žalovaný bol písomne (porov. § 92 ods. 8 cit. zákona) vyzvaný na splnenie svojho záväzku zo zmluvy o úvere a to žalobou vo veci samej. Obsah pojmu výzva ani jej náležitosti nie je v ZoB bližšie vymedzený. Náležitosti výzvy vymedzuje § 92 ods. 8 ZoB len po formálno-právnej stránke (písomná forma) a nie po stránke obsahovej. Stanovenie minimálnych kritérií na jej určitosť a platnosť sa musí spravovať takým výkladovým pravidlom, ktoré sleduje naplnenie účelu zákona. Obsah výzvy musí vyvolať zákonodarcom zamýšľané účinky pri prihliadaní na konkrétne okolnosti. Žaloba na plnenie z 2. marca 2020 pôvodného žalobcu Všeobecnej úverovej banky a.s. doručená žalovanému 1. apríla 2020 je písomnou výzvou banky uvažujúcej o postúpení riadne nesplácanej úverovej pohľadávky klienta (žalovaného) aby splnil svoj záväzok (pohľadávku) zo spotrebiteľskej zmluvy. Žalobca dokázal, že pohľadávka voči žalovanému bola v čase jej postúpenia na žalobcu spôsobilá na postúpenie v zmysle § 92 ods. 8 ZoB. V dôsledku toho možno považovať za dokázané, že toto postúpenie je platné a že žalobca je oprávnený pohľadávku voči žalovanému uplatňovať pred súdom vo svojom mene a na svoj účet. Žalobca preukázal, že sa platne a účinne stal veriteľom uplatňovanej pohľadávky, teda preukázal svoju aktívnu legitimitáciu na jej uplatňovanie.

22. Vzhľadom na uvedenú argumentáciu, pokiaľ súd prvej inštancie žalobe v napadnutej časti (výrok II.) vyhovel, rozhodol vecne správne, a preto odvolací súd v súlade s ustanovením § 387 ods. 1 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdil, a to vrátane vecne správneho závislého výroku o náhrade trov konania.

23. Žalobca bol v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešný (§ 255 ods. 1 CSP) a vznikol mu nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

24. O nároku na náhradu trov rozhodol odvolací súd podľa ustanovení § 369 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP.

25. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

26. Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).